

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa K. Z.

przeciwko Urzędowi Miejskiemu w S.

o przywrócenie do pracy i ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R.

z dnia 30 marca 2017 r., sygn. akt VI Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 marca 2017 r., sygn. akt VI Pa [...], Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R. – w sprawie z powództwa K. Z. przeciwko Urzędowi Miejskiemu w S. o przywrócenie do pracy i ustalenie – oddalił apelacje wniesione przez obydwie strony postępowania od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R. z 25 maja 2016 r., sygn. akt IV P [...], w którym Sąd Rejonowy przywrócił powoda do pracy w pozwanym Urzędzie Miejskim w S. na poprzednich warunkach pracy i płacy; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; orzekł o kosztach procesu.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego – w części oddalającej apelację pozwanej – strona pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W ocenie autora skargi „Sąd II instancji naruszył przepisy, których wykładnia jest już ustalona i nie wymaga głębszej analizy, zresztą została ona wyłożona obszernie przez Sądy obydwu instancji. Sąd II instancji w ustalonym prawidłowo stanie faktycznym przeoczył wpływ tak ustalonego stanu faktycznego na prawidłową jego subsumpcję do przepisów prawa - pomijając art. 29 § 1 kp - a uwzględniając ten przepis w sprawie, bez głębszej analizy, oczywistym jest, że wypowiedzenie powodowi stosunku pracy było zasadne i zgodne z art. 30 § 4 kp, a zarazem w sprawie nie zaszły okoliczności przewidziane art. 45 § 1 kp...”, „...Zgodnie z art. 29 kodeksu pracy § 1. „Umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy, w szczególności: 1) rodzaj pracy” Przez „rodzaj pracy” rozumie się typ czynności składających się na umówioną pracę. Rodzaj pracy wskazuje także na zakres obowiązków pracownika, które nie mogą wykraczać poza rodzaj pracy określony w Umowie. Słusznie stwierdził zatem Sąd II instancji, że zmieniono Umowę z Pozwanym, ostatecznie kształtując ją w ten sposób, że Pozwany był zatrudniony na konkretnym (jedynym danego rodzaju) stanowisku pracy - Inspektora do spraw zarządzania nieruchomościami. W tak ustalonym stanie faktycznym i prawnym tracą aktualność dalsze rozważania zarówno Sądu I instancji jak i Sądu II instancji w zakresie wypowiedzenia powodowi przez pozwanego umowy o pracę w oświadczeniu z dnia 19 sierpnia 2015 roku. Są one wprowadzić prawidłowe co do wykładni przepisów prawa, ale Sąd II instancji dokonał nieprawidłowego ich zastosowania do prawidłowo przez siebie ustalonego stanu faktycznego, co z kolei doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Subsumpcja prawidłowo ustalonego przez Sąd II instancji stanu faktycznego z uwzględnieniem zmiany rodzaju pracy dokonanej wypowiedzeniem zmieniającym prowadzi natomiast do wniosku, że zgodnie z art. 29 §1 pkt 1 rodzajem pracy określonej w wiążącej strony Umowie były czynności związane wyłącznie z pracą na jedynym takim tego rodzaju stanowisku „Inspektora do spraw zarządzania nieruchomościami”, co w efekcie uzasadnia oczywistą

bezpodstawność powództwa widoczną bez potrzeby głębszej analizy przepisów, a jedynie ich prawidłowego zastosowania do ustalonego stanu faktycznego, co z kolei czyni wyrok Sądu II instancji także oczywiście nieprawidłowym”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o: 1) wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; z ostrożności procesowej o: 2) oddalenie skargi kasacyjnej; 3) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia

2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Argumentacja uzasadnienia wniosku jest oparta na założeniu, że brak było w przedmiotowej sprawie potrzeby stosowania kryteriów wyboru pracownika do zwolnienia ze względu na to, że stanowisko powoda zostało zlikwidowane i było to

jedynie takiego rodzaju stanowisko. W związku z tym „wypowiedzenie powodowi stosunku pracy było zasadne i zgodne z art. 30 § 4 k.p., a zarazem w sprawie nie zaszyły okoliczności przewidziane art. 45 § 1 kp...”.

Takie uzasadnienie wniosku – oparte na prostej negacji stanowiska zaskarżonego wyroku – nie uwzględnia w swojej konstrukcji całościowego stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w R. - tak w zakresie jego podstawy faktycznej, jak i w zakresie oceny prawnej zasadności roszczenia powoda; oceny zasadzającej się na szerokiej analizie wskazanych przepisów prawa pracy, przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Według Sądu drugiej instancji stanowisko zajmowane przez powoda nie było wyjątkowe i nie wymagało szczególnych kwalifikacji. Powód posiada kwalifikacje do pracy na stanowiskach inspektorów. Stanowisk inspektorów u pozwanego było 30 (oprócz powoda), w tym były to nie tylko stanowiska w referacie, w którym powód ostatnio pracował, ale też w drugim referacie powstałym z Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska i w wydziale, którego powód był naczelnikiem przed urlopem bezpłatnym. Powód niewątpliwie zaś posiadał kwalifikacje do pracy na stanowisku inspektora zarówno w Wydziale Zagospodarowania Przestrzennego i Inwestycji, jak i w referatach: Gospodarowania Odpadami Komunalnymi i Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Zarządu Dróg. Według Sądu drugiej instancji pozwany urząd decydując się na redukcję zatrudnienia, nie wskazał, jakie zastosował kryterium wyboru powoda do zwolnienia z pracy. W oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony z powodu likwidacji jednego z analogicznych stanowisk pracy powinna być wskazana także przyczyna wyboru pracownika do zwolnienia z pracy (kryteria doboru) chyba, że jest ona oczywista lub znana pracownikowi (art. 30 § 4 k.p.). W wypowiedzeniu doręczonym powodowi nie znalazło się uzasadnienie wyboru go do zwolnienia spośród wszystkich osób zatrudnionych u pozwanego na stanowiskach inspektorów. Okoliczność ta czyniła przedmiotowe wypowiedzenie wadliwym, nieuzasadnionym. Pracodawca nie wskazał w wypowiedzeniu, dlaczego do zwolnienia wybrał właśnie powoda. Wybrał powoda do zwolnienia z pracy, mimo że wielu inspektorów u pozwanego miało krótszy staż pracy niż powód i niższe niż on wykształcenie. Wybór powoda do zwolnienia z pracy był więc całkowicie dowolny i nieobiektywny.

Autor rozpatrywanej skargi – w próbie wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej – nie przedstawia argumentacji, którą wykazałby walor oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. ma podstawę w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.